

Toruń, 20.02.2026

miejsowość, data

Imię i nazwisko doktoranta: Agata Rupińska

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Dyscyplina naukowa: literaturoznawstwo

Tytuł rozprawy doktorskiej: *Women, the Beauty Industry, and Personhood: The Poetics and Politics of Face in Selected Contemporary Fiction*

[*Kobiety, kanony piękna i tożsamość. Poetyka i polityka twarzy w wybranych utworach współczesnych*]

Streszczenie rozprawy doktorskiej: Rozprawa poświęcona jest analizie tematyki kobiecej twarzy, jako części ciała i pojęcia filozoficznego oraz socjologicznego, w wybranych utworach anglojęzycznych z ostatniego ćwierćwiecza: *Invisible Monsters* (1999) Chucka Palahniuka, *Look at Me* (2001) Jennifer Egan, *Fix* (2006) Leslie Margolis, *The Fold* (2008) An Na, *Slant* (2008) Laury E. Williams oraz *If I Had Your Face* (2020) Frances Cha. Wybrane teksty omówiono pod kątem przedstawienia w nich norm piękna, wpływu branży urodowej na społeczne standardy urody oraz roli, którą w nich pełni twarz jako zasadniczy czynnik w kształtowaniu tożsamości kobiety.

W interpretacji wykorzystano interdyscyplinarny aparat teoretyczny obejmujący wiedzę z takich dziedzin jak literaturoznawstwo, psychologia, socjologia, estetyka, teoria płci kulturowej i teoria feministyczna. Praca zawiera też elementy komparatystyki kulturowej, wykorzystanej w celu ukazania różnic między normami piękna w USA, Korei Południowej i w Amerykańskiej diasporze Koreańskiej.

W pracy autorka pokazała, że literatura współczesna zapewnia istotną przestrzeń do eksploracji i analizy aktualnej problematyki dotyczącej kobiecej twarzy, w szczególności restrykcyjnych standardów piękna i ich konsekwencji. Interpretacja tematyki twarzy w tekstach literackich stanowi ważne uzupełnienie dyskursu odnoszącego się do roli fizyczności w procesie kształtowania się tożsamości człowieka oraz akceptacji wizualnej różnorodności, który dotychczas zdominowany był przez cielesność. Jak wykazano w rozprawie autorzy tekstów literackich krytykują normy piękna twarzy, pokazują negatywne skutki męskiego spojrzenia oraz uprzedmiotowienia dziewcząt i kobiet. Twarz w analizowanych dziełach literackich nie jest jedynie częścią ciała, lecz ma głębokie znaczenie estetyczne,

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

etyczne, a nawet polityczne. We współczesnej kulturze wizualnej, twarz nadal odgrywa kluczową rolę dla tożsamości ludzkiej, postrzeganej w kategoriach indywidualności, odrębności i samowystarczalności. Autorka udowadnia, że tym samym człowiek współczesny nie jest gotowy na utratę twarzy (facelessness) i odejście od indywidualistycznego postrzegania tożsamości.

Agota Rapińska

podpis doktoranta